

WHEN A MAN LOVES A WOMAN

Skrevet af C. Lewis og A. Wright. Indspillet af Percy Sledge 1965.

Analyse: *Gert Uttenthal Jensen*

FORM: Intro – Vers 1 – Vers 2 – Kontraststykke – Vers 3 – Vers 4 – coda
Introen bygger på de sidste 8 takter i verset – den sidste halvdel.

HARMONIK: (herunder linieføring),

Vers:

	Db	Ab/c	Bbm	1. Bbm/Ab	Gb	Ab	Db	Ab	
				2. Fm/Ab					
Trin	I	V/3	VIm	1. VIm/7	IV	V	I	V	
				2. IIIIm/3					
Funktion	T	D/3	Tp	1. Tp/7	S	D	T	D	
				2. Dp/3					

Kontraststykke

	Gb	Db	Db7	Gb	Db	Db7	Gb	Db	Bbm7	Eb7	Ab	
Trin	IV	I	I7	IV	I	I7	IV	I	VIm7	II7	V	
Funktion	S	T	(D)	S	T	(D)	S	T	Tp	DD7	D	

Vi ser at harmonikken i både vers og kontraststykke er rent funktionsharmonik. I verset har vi en faldende baslinie, der er med til at forme et 8 takters langt akkordforløb, der er karakteristisk for nummeret. (Denne linieføring forstærkes af orglet – se nedenfor).

Kontraststykket består af 4 fraser á 4 takter – de tre første benytter udelukkende S og T og bidominanten til S. Forskellen til verset er at her er ingen fast linieføring i bas (eller andet) og at akkordperioden nu er på 4 takter, men også at den harmoniske puls er roligere - akkorderne i kontraststykket ligger to takter hver (Db og Db7 høres ikke som to *forskellige* akkorder).

Sammenfatning:
 Harmonikken i nummeret er tydelig funktionsharmonisk (bla. Med brug af parallelakkorder og bidominanter). Der er ingen bluestræk i harmonikken. Verset er opbygget af et langt 8-takters akkordforløb med trinvis faldende bastone, som det markante. Kontraststykket er enklere med 4 takters akkordforløb bygget op over IV og I trin med to takter pr akkord.

MELODIK:

The musical notation shows a single melodic line on a five-line staff. It starts with a treble clef, a key signature of two flats (Bb and Eb), and a common time signature (C). The melody consists of a pentatonic scale in Db-dur: Bb2, Eb3, Gb3, Ab3, Bb3. The notes are marked with stems and heads, and there is a fermata over the final Bb3 note.

Tonen Bb fremhæves (6'eren i Db)

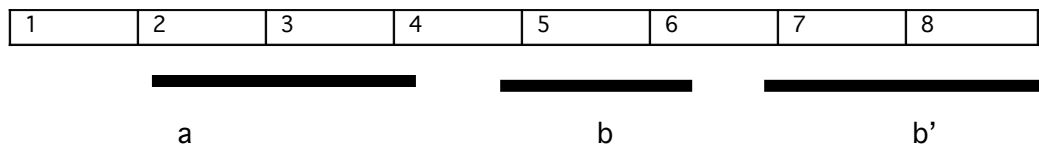
Tonematerialet i verset er Db-dur-pentaton, omkvædet er en ren Db-dur.

Melodien i vers og omkvæd ligger i et meget højt lege. Bemærk det høje lege – ikke mindst når man ser at tonen Bb er den helt centrale tone – det er den tone alle linierne i verset starter på. I omkvædet er Bb en centraltone der konstant vendes tilbage til.

Syngemåden er fri, improviseret, gospel-agtig, og dette ses i melodien brug af melismer (udsmykninger – flere toner pr stavelse) og komplicerede rytmiske fraseafslutninger, f.eks. ved kvartolerne på *turn his back ...!* (en kvartol er "fire noder på tre noder plads").

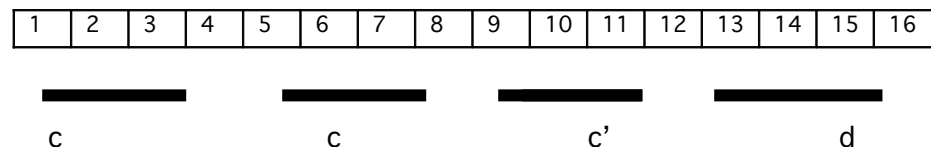
Strukturen i kontraststykket er enklere end i verset. Det ses af følgende grafiske fremstilling:

Vers:

Verset er opbygget nærmest som 2+2+4, men da a og b er forskellige rent rytmisk (bl.a. har a optakt og b starter først lidt inde i takten) opleves verset ikke som klart metrisk opbygget.

Kontraststykke:

I modsætning til verset er kontraststykket opbygget helt regelmæssigt. Fraserne er nu på 4 takter – melodien i de tre første fraser har en megen ens profil, mens den sidste fraser fungerer som afslutning.

Sammenfatning:

Melodikken i nummeret er ikke blues-præget. Den bygger på Db-dur, i verset kun pentaton. Verset er friere metrisk udformet (og også sunget) i forskudte 2-taktsfraser, mens kontraststykket er bygget op i klare 4-taktsfraser, hvor de tre første fraser er melodisk ens og den fjerde en afrunding.

Det frie, improviserede, gospelagtige fremgår af nodedskriftens mange komplicerede rytmiske variationer. Lejet er højt med tonen Bb som det melodiske udgangspunkt for næsten alle linier.

BESÆTNING SOUND og GROOVE (sound & riff som formdannere)

Orgel: Har en meget karakteristisk kirkeagtig akkordrække i lange nodeværdier. Den fungerer som en flydestemme, men er klangligt vigtig i starten for at lægge stemningen – roligt, højtideligt, ”klassisk”, storladent.

Guitar: Frit fingerspil med småfigurer i versene. I Kontraststykket spilles egentlige fill's i sangens huller.

Trommerne: Vi er i 6/8 (1-2-3-4-5-6) og trommerne spiller igennem hele nummeret stortromme på 1 og lille tromme på 4 på nær introen hvor lilletrommen ikke er kommet på endnu. I Kontraststykket spilles hh/bækken *trialiserede* eller *swingende* 1/16-dele. Trommerne laver også overledninger fra formled til formled:

Kor: Synger flydestemme i lange nodeværdier. Det minder om bas og orgel. Der er en langsom men vigtig linieføring i koret. Intensiteten vokser f.eks. i kontraststykket ved at koret skifter fra *uh* til *ah* i slutningen.

Bas: Rolig bas med to slag pr takt. Akkustisk lyd, fyldig. Karakteristisk faldende linie.

Blæserne: Spiller flydestemmer ... også i lange nodeværdier. Blæserne kommer på i 4. vers som det øverste lag i ”lagkagen”. Først *p* og derefter *ff*. Klangen er skarp og ikke helt ren. Indspilningen blev derfor også taget om, men ved en fejl kom man til at udgive der forkerte udgave!

	Intro	Vers 1	Vers 2	Kontrastst.	Vers 3	Vers 4	Coda
Vokal		Vers 1	Vers2	kontrastst	Vers 3	Vers 4	Vers4 sidste del
Kor				Flydestemme Uh.....Ah	Flydst	Flydst	
Orgel	Akkordrække (flydst m. melodisk linie:	Som intro	Som intro	? flydest?	Som intro	Som intro	Som intro
Guitar			Fingerspi l	Fingerspil+fills	Som vers 2	Som vers 2	Som vers 2
Bas	Trinvis faldende	Trinvis faldende	Som vers 1		Som vers 1	Som vers 1	Som vers 1
Trommer	1/8-dele i hh+ st	1/8-dele i hh+st+lt	Som vers 1	1/16-dele i hh+ st+lt	Som vers 1	Som vers 1	Som vers 1
Blæsere						Flydest. 1. <i>p</i> 2. <i>ff</i>	Flydest. <i>ff</i>
Udvikling	Orgel+bas +hh+sttr	+ ltr +vokal	+guitar	+kor		+blæs	

Det er markant så få instrumenter der bruges rytmisk. Det er i al væsentlighed kun trommerne og solistvokalen, der påtager sig denne opgave. Resten lægger en tung dyne af langsomt skridende ”klang”. Det er med til at understrege det inderlige næsten lidende i nummeret. Det er solistens der kommer i centrum.

Mht arrangementet ser vi at formen skabes ved at nye lag lægges på og ikke ved at instrumenterne spiller andet/mere.

Sammenfatning:

Det er sangen der er i centrum. Som baggrund har vi et stigende antal instrumenter, der lægges på. Bortset fra trommerne, der har en rytmisk funktion, spiller de andre instrumenter dovne flydestemmer. Det er markant at den faldende baslinie også støttes af faldende melodiliniér i især koret.

Arrangementet er meget enkelt. De enkelte instrumenter ændrer ikke spillemåde – det der skaber udviklingen i nummeret er at instrumenterne først kommer på hen gennem nummeret.

TEKST og UDTRYK: (vokalsolist, kor, tekstligt - evt. et samlet udtryksfelt med kommentar til billeder) –

Med sangerens inderlige og heftige foredrag, med orglets højtidelige stemning og med den centrale hook-line: *"When a man loves a woman ..."* er denne sang blevet en beskrivelse af kærligheden der hvor smerte er glæde og glæde er smerte (det har INTET med SM at gøre).

Det er blevet en sang man kan høre afsunget i kirker ved et bryllup eller ved en begravelse, hvor en ægtefælle er død "alt for tidligt".

Det er strengt taget ikke helt det sangen handler om, men formen gør at vi ikke lægger mærke til det. Det er nemlig kun i kontraststykket og i de sidste tre linier at sangere forlader 3. person og i stedet synger om sig selv direkte:

*Well this man loves you woman
I gave you everything I had
Trying to hold on to your heartless love
Baby, baby please don't treat me bad.*

Teksten handler "bare" om ulykkelig kærlighed, men den er blevet en evergreen fordi Percy Sledge på en overbevisende og autentisk måde er i stand til at fremmale billedet af en kærlighed der på en gang er ekstatiske og samtidig højtidelig og storladende – en kærlighed der på en gang er fyldt af glæde og af smerte. Billedet ovenfor viser attituderne: Liggende på knæ, med hovedet lagt tilbage og øjnene lukket: *When a man loves a woman.*

Sammenfatning:

Det centrale er sangerens personlige indlevelse i sangen. Sangen handler om ulykkelig kærlighed, men pga. hele den højtidelige sound i nummeret kender vi den i dag som en hyldest til *den store* kærlighed.